

Unpretentiousness Unveiled

פרשת פנחס תשפ"ב

/NUMBERS

25 / 10-18

PARASHAS PINCHAS

HASHEM spoke to Moses, saying: ¹¹ Phineas, son of Elazar, son of Aaron the Kohen, turned back My wrath from upon the Children of Israel, when he zealously avenged Me among them, so I did not consume the Children of Israel in My vengeance. ¹² Therefore, say: Behold! I give him My covenant of peace. ¹³ And it shall be for him and his offspring after him a covenant of eternal priesthood, because he took vengeance for his God, and he atoned for the Children of Israel.

2a

Tel Aviv - 196

²⁸They attached themselves to Baal Peor* and ate the sacrifices of the dead.* ²⁹Thus they angered [God] with their actions,* and a plague broke out among them.* ³⁰Then Pinchas rose up and executed judgment,* and the plague was halted. ³¹It was counted to his credit,* for all generations, forever.

3

106:30 executed judgment. This refers to his execution of Zimri and Kazbi (Numbers 25:7-8), after which the plague ceased (most commentaries).

R. Elazar said: The verse does not say *vayithpallel*, "he prayed," but *vayephallel*, "he executed judgment." This teaches that Pinchas went to court, as it were, with His Creator. When the ministering angels sought to harm him for his presumption, God told them, "Leave him be! He is a zealot, the son of a zealot, and a peacemaker, the son of a peacemaker."

106:31 counted to his credit (Targum, *Metzudoth*). Literally, "counted as an act of righteousness." Pinchas was rewarded with a covenant of peace (Numbers 25:12-13), by which he and his progeny became priests (Ibn Ezra, *Sforno*, *Malbim*). [Sanhedrin 82b]

206 □ RAV ASHER WEISS ON THE PARASHAH

son of a repeller of wrath (descended of Aharon, who stopped the plague after Korach's revolt).³⁴⁸

Why did the angels want to harm him? Were they angry at him for killing Zimri? Were they not aware of the halachah, that if a Jewish man sins with a gentile woman, a vengeful person may slay him? In answer to this question, it seems that permission is granted to exact vengeance on Hashem's behalf, only if one's intentions are perfectly noble, and his heart is not tainted by the slightest trace of anger. Vengeance on behalf of Hashem must be inspired by compassion, and a true concern for the benefit of the Jewish people. Rashi there explains the word *kana'i* (vengeful person) to mean: בְּנֵי אָדָם פָּשָׁרִין תַּמְתַּקְאָין קָנוֹת שֶׁ מְקוֹם — "A worthy person, who takes upon himself to avenge the honor of Hashem." He must first excel in worthy character traits, before he can claim vengeance for Hashem.

Pinchas had two intentions when he struck down Zimri. First, his heart burned with zealotry on behalf of Hashem. Second, his heart was also filled with compassion for Bnei Yisrael, and the desire to repel Hashem's anger, that He not punish them for their sins. Hashem testified that this was indeed his intention, "Pinchas... repelled My wrath from Bnei Yisrael... thus preventing Me from destroying Bnei Yisrael in My vengeance."

16

of Aaron (*Rashi*), who was distinguished for his love of mankind and the pursuit of peace. And what was more, God rewarded him (v. 12) by appointing him a Kohen, which denoted a covenant of peace, not death (*Sanhedrin* 82b).

— *קָנָתִי* — *My vengeance* [lit., *My jealousy*]. By acting on behalf of God, Phineas had put an end to the plague, by which God punished the rampant immorality. Had it not been for him, the plague would have continued.

בעטרה החולמתו: "וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעֲלִילָה

ותפוץ בְּמַגְפָּה, וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיַּפְלֵל
וַתַּעֲצֵר הַמָּגָפָה, וַיַּחֲשֵׁב לוֹ לְזָקֵח לְדוֹר
וְדוֹר עַד עַלְמָם". לְפִי דְּבָרֵי מִפְרָשֵׁי הַפָּשָׁט
וַיַּפְלֵל, מְלֻשָּׁן (שָׁמוֹת כָּא כֵּן) "וַיַּנְחַז
בְּפָלִילִים", דְּהַיָּנוּ שָׁעַשָּׂה דִין וּמִשְׁפָּט
בְּחוֹטָאתִים. אֵין כֵּאן אֶלָּא סִכְומָ קָצָר

5

As part of Pinchas's reward, he was granted the privilege of serving as a Kohen. The Gemara presents a debate whether the Kohanim in the Beis HaMikdash served as emissaries of Hashem,

or emissaries of Bnei Yisrael. Tosafos states that to a certain extent, both opinions are correct.³⁵⁷

Pinchas fulfilled both roles of the Kohen. He served as Hashem's emissary, by exacting vengeance on His behalf, and as the emissary of the Jewish people, by deflecting Hashem's wrath away from us.

In the writings of our Sages, we find illustrations of both roles. If a person kills someone unintentionally, he is exiled to a city of refuge (*ir hamiklat*), where he must remain until the Kohen Gadol dies. The Gemara understood from here that the Kohen Gadol was to some degree responsible for the death, since he should have prayed to prevent it.³⁵⁸ From here we see the role of the Kohen to pray on behalf of the Jewish people, and protect us from such calamities.

Elsewhere, we find that when the Kohen Gadol prepared for Yom Kippur, he was shown the bull and sheep offerings that he would sacrifice on Yom Kippur, but he was not shown the goat offering. The Gemara explains that he would thereby be reminded of the sins of Bnei Yisrael, for which the goat atones, and be disheartened by them. However, he was shown the bull offering, which atones for the sins of the Kohanim. Rather than be disheartened by these sins, he would make every effort to correct them. Since the Kohanim were members of his extended family, he was able to influence them to mend their ways.³⁵⁹

From here we see the role of the Kohen to act on behalf of Hashem, by encouraging others to serve Him as they should. He purifies and sanctifies the Jewish people, inspiring us to return in *teshuvah*. Thereby, we are made worthy of the holiness that descends from Above.

* Pinchas became Eliyahu HaNavi, and was granted eternal life. He still continues these noble efforts, as our emissary and the emissary of Hashem, to strengthen the bond between Bnei Yisrael and our Father in Heaven, thus bringing peace and protection upon us all.

וועל טמי פועלות הלה סכמוכ מנטצמו
ממם ה-בָּר קנה נ-הַלְכִּין, פֵּינוּ ש-קִינְהָן

קניהם ה', וגס ויכפל על צני יטראָלַג, קיינַן
טאַנְיָה גס מעולר לוממייס על צני יטראָלַג
זֶבֶרְגִּי זוכם נכפר עלייקס.

ובתרבות תלמודית עניין זה, ובתלמוד סמכות ועומס
פנימם י'יפלן', ופלן מלצון מינוך
קוון, כמו שפרקתי"י בק' על סמכות גיורא
ב' (ט) נפמלי נולדים נפמלמי, מוגשים מלהק
המקוס נמלהרמי, מלצון גודף פטיל. וחגיג
ויעמוד פניהם י'יפלן', פ' ווונגן, שטינצער
ווקיטר צמי הכהנות. קינטם פ' ווקיטר
יטרלען יונך, ולכנן למינו מז'ל' (פאנאיין פל':)
הצוען לארמיה קינטיס פוגעיז זונ, ולען למינו
קינטיס פוגע זונ, מלען קינטיס זונן דזיטע
ריינו על צמי קינטום, כי רק מי טיקול
לקינט קינטם פ' ווקיטר יטראלען יונך, מומאל
לו לפגוע מעוזי עונל

863 / 1 KINGS 19:1

¹¹ [The word of God] then said, "Go out [of the cave] and stand on the mountain before HASHEM." And behold, HASHEM was passing, and a great, powerful wind, smashing mountains and breaking rocks, went before HASHEM. "HASHEM is not in the wind!" [Elijah was told]. After the wind came an earthquake. "HASHEM is not in the earthquake."¹² After the earthquake came a fire. "HASHEM is not in the fire." After the fire came a still, thin sound.*

¹³ It happened that when Elijah heard [this], he wrapped his face in his mantle, and he went out and stood by the cave's entrance; and behold, a voice [spoke] unto him, and said, "Why are you here, Elijah?"

¹⁴ He said, "I have acted with great zeal for HASHEM, God of Legions, for the Children of Israel have forsaken Your covenant; they have razed Your altars and have killed Your prophets by the sword, so [that] I alone have remained, and they now seek to take my life."

¹⁵ Then HASHEM said to him, "Go, return on your way, and go to the Wilderness of Damascus. When you arrive, you shall anoint Hazael as king over Aram. ¹⁶ And you shall anoint Jehu son of Nimshi as king over Israel,* and anoint Elisha son of Shaphat from Abel-meholah as a prophet in your stead.

¹⁹ So he went forth from there and he came upon Elisha son of Shaphat while he was plowing; twelve pairs [of oxen] going before him, he being with the twelfth, so Elijah went over to him and cast his mantle upon him. ²⁰ He left the oxen and ran after Elijah, and said, "Please let me kiss my father and mother, and then I shall go after you."

But he said to him, "Go, return, for what have I done to you?"*

²¹ [Elisha] turned back from following him; he took a pair of oxen and slaughtered them. He cooked the meat with the oxen's implements and gave [it] to the people, and they ate. He then arose and went after Elijah and ministered unto him.

ומתפּני טעם זה, שיא ככמו כן גלעדי
הרטע נבלוט על צמי יטלהל, כי
כלazar צה נקלן מה צמי יטלהל, לרעה כבאס
זוכרים ימד זמאנבּ ומלוחה, וככמו שיכומן
(כל) זיכר גלעט מה עינויו ווילו מה יטלהל
זוכן לאכניין, רומו כבאס זוכרים יקץ
גענותות מלה, ווילו כי מפיי כן קאנדיליא
זולס צפס, וחזו ומכשי עליו רום גלאיס,
ואגנון כי מפיי כן לחן ככמו נקלעט.

בנין בס כי צמונין, בס כי נברלה ימוך
ויעקב שמעו ווירק צמולע, וויל דיב גלע
המל כו, היל מה קהן קנה קנייה לא, הלא
פצעות כי עוזו גליק, **בומת שעה מהם**

טַקְבִּיבָה הַ נֶּהֱלֵיהוּ נֶךְ שֹׁגֶן לְלִכְרָמֶד מַדְעָנָה
לְמַדְעָנָה, שְׂרֵי דָּלָם יִסְמֵחַ לְיָהָה קְבִּיבָה כְּמַעֲלָה
בְּמַדְעָנָה מִקְנָה קְנָה מִתְּמָנָה תְּ 'נֶצֶד. וְאַלְיוֹן חַסְקָה
לְרִקְבִּיבָה קְנָה מִתְּמָנָה, לְמַתְּמָנָה גַּעַד לְפַעַם
שְׁמָמְקוּסָה, גַּס וְשָׁלָם יוֹשֵׁב לְלַאֲצֵב חַמְמָה,
לְיִזְרָעֵל נְסָדָר פְּרוּץ עֲנוּרִים, שִׁיחָר-קִצְבֵּץ
לְקַבְּבִּיבָה דְּלִיכְיָה וְנָכוֹן עֲלֵיכָם. נָבוֹת קַמְיִיכְבֵּן
פְּנִים לְעַדְתָּם שְׁמַיִּים, נְקָנָה צְרָחָתָנוֹתָה קְנָה
כְּבָבָם מִתְּמָנָה וְיִקְרָבָה רְוָמָה צִילָוָן,
וּמִמְּדָד כְּלָבָר גַּמְלָה מַעֲשָׂה וְהָ, קִינְיָה קְנָה
יְתַרְמָלָל, וְעַדְתָּה פְּלִיטָה נָסָתָה קְנוֹן גַּוְזָה כְּנִי
צְרָחָתָה וְהַמְּרָאָה לְכֹתֶב עַד חַלְוָן יִפְלָאוּ כְּדָ'

דדו סהמֶר הַכְּמוֹת, כְּנָמוֹ לֵת קְנָמָה
כְּמוֹס, כְּנָמוֹ לֵת קְנָמָה, ט' י' נוֹ
קְנִינָה קְנָמָה ק', צְמוּס, פ' צְמוֹךְ קְנָמָה
כְּלָמָד, שְׁקִיטָר קְנָמָה ט' עַס קְנָמָה בְּלִיאָה
ט' י' סְמִיקָס יְמָד פָּעַל לְאַפָּא, לֵת חֲמָמִי
מעל צְבִי יְבָרְכָה.

זידבר ה' אל משה לאמר פינחם בן אליעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתו מעל בני ישראל בקנאו את קבוצתיהם בחותם. למperfctos לתקון (ולא יס זכ' ומש' על מיזט 'צמוכס', מה צל' סכמו נציגים לו צוס טסיה נמן צמי טרלוּן

ובבפרט רקודים ירים כי נקי' לטמניג'ין
סק' מנדורנו וו'ע', פלייט צוה,
כל פ' מה שלמדו היכרנו זמתקלאס (קו' פ'),
יעמוד פימיק ופלל' ומעיר רמגטה, ולרטו
ט'ו'ל (פסאדיין מ'). יומפֿלְלָן נ' ג' נחנְןָן ח'לְלָן
יפלל', מלמד טנפּה סלילת עס קוינו' צה
תשבצון לפ' המקום, ממר לפ'נו רצ'וט'ע'
על ח'ו' יפלנו עדרים ומילכעה ח'לו' מיטרלען,
ונעבור א' ומעיך המגניב.

מבואר זה, כי פמוך עתה מבחן ננטנו, שולט קנג' קנהה ר' לוח, וזה בפערן זו לא עוזר המגפה, כמו שמנינו בסכופר מלכים, כי היליאו הצעיר חמר לאקבי' (מלכים ה יט.) קנה קנהה ר' לפ' ננהות כי עוזר ברלינן נני יארהן, תומענו לו רק' ז' נך זוג לדרכן מלכיה, וממשק, וומריו ז'ו' ל' (מלחי' ספיק ר' סיפה נ' האליאו לומר לפני רב' הקב'ה, ר' בז'ו א' עולם,

בדברין פ' סללו צל גולדיק סנטג'ן קוה, צעל ממעס פ' נאכ' הילך ריטה ליט' קלוות ווועלט, מלמייד פמאניג פ' מולטטואז איז'יעע, הס קילוינן נלייעיס, ווועלאט למונטיגן זונמויי דורך נאכ' יטראלאט צעלן דור ודוח' טבלנאלר גדור פראן צהיז'ה מדא, גל' ד' נאכ' טמאניאיג יינעם קומת פ' נאוד, למומות צען' אקלור, היל' הווע' עליו נאכ' גס קומת' קומתס צהנטצע עד ציטצ'ו היל'. וכן גל' פוט' צוואר נאכ' צימילץ' ווע' על צי' יטראלאט יונגען ערומתס צהנטצע, ומפני כך ייכס' על פערנישעס ול' ימלחה צענווילעט, היל' גדר' לנטמוניג עמוקס גס צמלה קיילַה, לאוילעט גען מעישט, ומצער צקרכו היל' קוואצ'

W. H. G. M. S.

ולבונה זו נקמו מ"ז נטנוו, אמעניאן
כמיעטה זמיי ומונקקיט טכל
כפמאם, קיינו כמו טעל זמיי הילו טאומ
מלבנה טלט ניטעל, כן קס חוממייס
שכמיעטהן פס מלטיטים צלט צעולם, וווען
הפלירטן ומונקקיט זכל כפמאם, טכלו קעל
פמאם ריכא צויכא נציגים צלט, זכל וווען
מןקקיטים, טילמוו עלייטס קאס מרגזים
בלטם.

ובכל הגענון הזה נוגע גס כלל נפש מיצרלן
כפלוטום, ציעומו על חמאנגר, צלון
להתנאג צמדת מהצאה, מקומות חמאנגר לדרך
סתוליה, כגון כהט רוחה לח חמיאו עופק
צמאנט וממן צלון צומונה, צגיניזה וגוזלנה,
בשקל ולכיניה, זו כהט חמיאו מדרכן בפונ
הלווע זו דצין קלות רוחה לח או ייכול פה
רמאיל, מסור נטמות על סדצ'ר, כי מ'ך
צוקיינין לדון לח כל מילס נק'ן וכותם, מסור
מנפבי ושהתעליט עין ממוטרומי, ולרימנונג

מגנולותם הגדלה, מילג' צעם מלחמת, נירין
לטהטנטק צמדת הגזרה, נאולימיו על פניו
שימנוג, כטורה וכבלנה, וטס הינו שומע
לן, נירין ליאקל טלון להמתכדר חלוין. כי זה
סקכלל, דהנץ איזיגינה על פי לטומוס היינס
וילטבאה, וכמו שטמאל סלטמות (חאלט קלאן)
שוניה מה טווע ומש געיס צהם מהויס גס
וימאלד', ופירע רט"ז און, כלכך גס ימיעין
טל עולם בזיניס, זו טווע ונעים צהם מהויס
טילין.

ווזח יט לפלכת גס גמ"ה נוקם מפלום
הראוי לי מלימלך, ומן נלבצנו צנלאה
כל מוד מעלה מארינו יולדה מקרונס', פ"י
צנלאה ניראה טמפלין, כי יהה נכמןנו טעררכ
על סדרין, וכנק ימוקן מקדשו ולג' גראן
עו"ז, וויזו עילם מסוכנים'.

ובבאהשר נלך בדרך זו, להמניג צממי
כמלווי גס ימל, וכלה למלחת
סוכג'ולות צלימה במרה, וכמו צנוממר ישע
ט. כ) ליין צמאנט מפלד וצפיא גולדקה,
טכלבלר יהל צנו טמי וכנהניום נדקה
וונומנטפן, נולס צמפלד ליין וצפיא צמלה
ליין קמען. (חצ'ג'ג)

וילדפַּאַן, כָּור מִלְעָן, רֻוּמוֹ שָׂרְלִיכִין לְסָמֵיךְ
לְתָמֵם צַיִן לְדָס מִן פְּמָנָן וּלְקָנָהּ קְרָמֶת קְרָמֶת
וּנְשָׁהָה טּוֹגָן, רֻוּמוֹ שָׂרְלִיכִין וְסִם לְמָלְכִין טּוֹגָן
עֲלֵי צַיִן שְׁלָמֶן וּלְקָלָצָן חְוָסָט חְוָסָטָן, צְקָצָן
שְׁלָמֶן וּלְרָלְפַּאַן, פִּי מַדֵּת אַלְסָס כּוֹן
קְמַמּוֹחָגָת מְכַמִּי הַצְמִינָה יְהָה, שָׂרְלִיכִין נְצָקָה
וּלְדוֹרְגָן, כִּי וְנְקָלָם כְּלָס הַמִּינְגָּן

ובdry שיקול נכון כל מנגיני טרלינג
לטמנסג גדרך וזה, גליין מה כה
הקייזר, שיקוי מוכניס נקלע הרגס כו' כל
להצעה וילמה, ושםמו צוח שמנגייס נסס
לכדי מוכלה ומוקה, וגויו כי צוון שיט
מולחה יט גרכיה, וגוזה שומוטש בעונן קדרו'
לנטה, נמתקס קדיסס נלמנען. וכל
כלומס קנייא דעתם, מהר כל ומן שלנדס
ומורה לירס מקלע' הוועס, בס צומעיס
זקלו', ווועמיס שאותה לייט פואז ווילא,
ומוינדא צלוס צעלום, והילו קהילר מומה על
עוונומייאס, ומעוור להום נטמות דערלייס,
הווענאייס עלי'ו טמלה מהזקם ופירוש
לנטזות, ומרתק מה מלידין, לדיזרים הלו'.
הס שיפע מזרן הקטורה.

ובענין זה כמה נעל ימם ר' לוי' עוד
כפלכה זו, על מה טהמו זוז'ל
(פומא כד:) על עוגרי עירלה, שמעיטין
למעיטה ומילוי ומתקין זכל כפנום, ולדקן
לאיל' מעיטה כמעיטה ברטעמ',
ומתקין זכל גדיוקים, ולמייה כוונה נקון
כמן ומלי ופנקם. פירע, יי' על ומלי קין
כדיו מומרים, שאו' קו'ג כל ומכל
הה' קו'ם, וזה מרעה אולס צעולם, וגס

בנומת עזילה לאר עטה, מהו שונגען
מאל מלוחמי הבונאות, ערוה לארכות צלוס
בעולם, רמנון נוקן, וחילו עט פנק מהליין
שמנכיה מלוקט ופלור בון ציילען
ומונגעג פמדל לריעתא, כמושג גראט' פון/
שאיז אטגעיס מזיס חומו, ומיטפיס לומ
מעטן הות נטו. ונומת ריה קדצ
לטיפק לי זומלי גרט מולען צעולס על יען
מעטן, ומונגעג פמדל לריעתא, שען יון
מןן כ"ז הילך מיטעלן, ופנעם נער צען
המגפה צמעטען, וארכות צלוס ציילען
וירב נברם צוות

ובירון אבן, נמן טעה לאחדו צהו ונרגע
מיינס וצ'ים, דקיינו צונחמה מדע
ענממה ען הָאַבָּה שיט ציינס, יטממו נוד
ספערלה מלך, פנותה לת גונת מומך, אגס
ענין וגוט נמכלס מומדמ מפק וולקזע,
ווקלטם הָאַבָּה פולא, וכמו שאלמר השכטז
צפלטט ערלוות, ווילקה ב ז) ווילט ליכר ילקע
הט למוטו וגוי 'מקד' הו, וליאו צני
יטרלאן גט סייגיליס כל קך גמדמ קירלה
ויגזרויה, למוטה צמנשה סלעשים ולדרום
מן קעניליה, נמנטו ציניקל ען הָאַבָּה רעה
רומ'ל, וצונעטן זו ניכבל גס ומליין סלען,
ף נט טביה נטיה צנטו מיטשלט, הָאַבָּה מעד
הָאַבָּה הָאַבָּה נקלונ, צטעה הת ניכזו לומר
שמומל ליטט הט צמדיעין. וט צני יטראן
שרלו הט פטוחו גט יט מומיס צעוווע, דליון
הָאַבָּה ריגיליס צמדמ הָאַבָּה למוד, דעו מומטו
לכט זוקט.

עד צב' פנעם ולימוד כי מה' נאש כו' ח' מילא
ה' נאש, ה' נל' צעם מוח'ת נמיין לנטמוץ
במדת בגזורה, נקנ' קנה' ט' ולממות
צעוני עלייך' וו' שול'ר בכם' כטמונ', פנעם
ב' נל' גולר וג' נט'ן למ' ממ'ו', ופייכ'ו'
כטפליים, ד' נל' גולר בטיר' נל' בט'ין, לי'
ט'ינ' למ' ממ' פירוטו, שט'ך מינ' יומ'ה
למי'ם חומ'ה שטה'ל'ך הי' ז' צו' ז', והי'ען
שלמד שער'ין לאטמ'יד חומ'ה צ'נ'ה, לג'ור
ג'ר' וגע'מוד נפלך', לפ'רוצ' מעוג'י עלייך'
קי'ר' ממדת לאט'ה, וו'ה' הח' למ' הטמי'ה
ווק'ג' מועל צ'י' טכל'ך. ועל' וו' למ' גולר
סק'ק'ה, ס'ג'נו' נו'ן לו' למ' צרא'ת צ'ל'ס, מ'ט'ם
ש'ל'ס' נכ'ג'ה ז'י' ז' קני'עה, לי' נען' ו'ז'
קמי'ה, ה'י'נו ז' ז' טנע'ה ו'ז', ר'ו'נו' על'
גע'וד'ום של פנעם, שט'ך למ' ז' ז'ט'מ'ה
ק'י'מה' למ' ו'ז' ווע'ה מינ' צומ'ה.

ובזה למד לדורות עולם, כי נרין
להניאג רם צי ישרון נטמי
נטמיות דיקת, נקצ'ר קנטום ר' טס קנטום
ישרין, וכן טומומייס נברלאם אמו"ע, מנק
חוואג לדרה ומיטען, שקהק"ה וואג
סמננאג נדמלה לדרה, להגדיק רם צי
ישרין ולכתרין טז עלייס, יוד טס צחינט
משפט ודין לנומו צפליך ולמהות צונזרי
עכירה, וכתר נטן קמי קטעים ידר,
וזוכיס לאפרלטן נאכליינה, וכמו אכטוב (אטלס
טט וו) לדר ומשפט מכון כטיה, צחטאל
טהודס סמננאג צחינט לדר, וגט צטמיות
משפט ולין, חי מכון כטיה, זוכיס
כך קכל ומלכטה נאכליינה.

וזה כמו אם הוגמר לאגע"ה (מגלה נ' טו) קול מלע וענאה טו זקן צלום

THE MIND

We find in the Talmud that whenever people are quoted as referring to the better side of their character, they speak of themselves in the first person, while if quoted as referring to the evil aspect of their character, then they refer to themselves in the third person. Thus, when the Talmud quotes people as saying that they fulfilled a certain *mitzvah*, it puts the word *ana*, "I," in the mouth of the person quoted. Should the Talmud quote people as telling that they were violators of the *Shabbos*, or that they were rude, then the term *hahu gavra*, "that person," is used by the person quoted. We learn from this that within every person there are two personalities. In every individual there is the ideal personality, aspiring

towards that which is sacred, noble, worthy. And simultaneously, every person is moved by certain animal instincts which lead him or her to sinful acts. The real personality is the one that is motivated by the lofty inclination. That is the "ana," the "I," the essential inner self of the person; the animal instincts that impel one towards wrongful ways constitute only the "hahu gavra," "that person," a stranger, a trespasser who occupies one's spirit.

The reason so many Jews feel incapable of *t'shuvah* is because they are not aware of their own spiritual strength. They think that the *acher* is the real person when actually it is only a trespasser. The Torah says if you want to succeed in correcting Jews who are delinquent in their demeanor, then do not try to reprimand them. Do not tell them, "You are no good," "You are impure"; that is not *tochachah*. Rather, *tochachah* requires that you convince the delinquents of their inner selves: you shall *retrieve* your fellow.

וחבריהם מתמייהין, שעל אהרון הן שננו חכמים: "הוי מתלמידיו של אהרון אווהב שלום וודע שלום, אווהב את הבוית ומקרבן לתורה" (אבות א'יב). ושומה עליינו להתבונן מעטה, יידע משתלבת מיטות אהבת השלום של אהרון, עם הקנות של פנוש נינו. יותר מזה: כיצד יקח קנותו של פנוש את כהה, מミות השלום' של זקנו?

אלא שעוזין אנו צריכים למודיעי, היאך אפשר שלב הגהון בתוכנות של קנות מח' ושל חיבת אהבה מאידך, לא תחרותנה פועלותיו הנוגדות, האחת את אשר הפרווה וועודה? כיצד מתוצר לב שזכה ומה הוא מכיל בחבויו, עד שיכל להבנify ולכלול בשוי תכונות נוגדות כל קך?

ז. עבורה

לב אדם מטבעו, נחו בתוכנות ומידות הטבעות בו בתרושה. וכל אדם נוצר באיפיונים מסוימים, כל אדם ותוכנותו כפי שהטיבע בו הבורא יתברך בשעת יצירה, בהתאם לפיקודתו בעולמו. יש לך מי שיעיתנו ונוטה ליבנות מתנו ואהבה. ויש משביעי עיטים מטבחים, והוא מטה לעובות הגבורה. ש"דינות הרבה יש לכל אחד ואחד מבני אדם, וזהו מושגנו מזו ורוחקה ממן בבורו. יש אדם שהוא בעל חיים כועס תמיד, ויש אדם שಡתו מושבת עליו ואינו כועס כלל כי. ויש אדם שהוא לב ביבו, ויש הוא שפל רוח ביבו כו" (ובבר' ר' ר' דעתו). ואדם מטבחו, ודרכו פעול בהתאמות לתכונות הקבוקעות במעמקיו. אלא שביזו לשבת את טבעו לעובות ה'. שכחונו לממן את מידותיו לב תחרותנה, ולכזון שלא יפרצו אלא במקומות המתוכן.

ובודאי, הזכורה לשמש במידות המוסומות לו במקומות הרואין להן, הידוע לרשותן, או לתמת להם ביטוי, פריצה ומקום תחוללה, לכובען או לאחדרין כפי צורך השעה, צדיק גמור והוא. והוא אשר ה' אליו יזרוש מעמו. וכןון מידות שבראו הקב"ה, כולם לצורך נבראו. כשם שהעולם צריך למי שנחxon בסתרת הכליבוש, כך הוא זקוק גם כן לסתגלות ההפנמה וכח הריסון. ובו אדם משלמיין בטבעיהם זה לזה, זה באמצויד בסרטות הפעלותנות, והבורו מזווין בכחות של התגברות שטהבעו בו, ומבחן שנייהם - אם הם משליכים לשטו עצם זה עם זה - נבנה העולם. ונמצא איפואו, שעל אחד מבני אדם, בעל-מוס הוא במקצת. שאין בכחו שלו לבדוק, ליזוק בינוי בר-קיניא. ורק ברירות שהוא משכיל לכרות עם שכגנו, מאפשר לשנייהם יהדי, לעמוס ולשאת להשיג יהדי את התכלית.

26 ורוב בני אדם, תוטטים בנפשותיהם שלהם גופם, מיגון רחוב של דעתות המשונות זו מזו לגמי. ואדם גדול, בודאי מכיל בחופיו נשפון, קשת ענפה של סגולות מגוונות וועות. ואם יתן בטוי טבעו לרשותו רוחו כפי שתורת הלב, יטобр בהרכחו בשתיות רבת אינספסו. ותווך גולדוון איין, שהוא מאמין את כחותינו, את הקטבים החלקיים הטבעיים בו, ומלהם להתבטא כל אחד מהם במקומות ובשענות. והוא שבדירנו בכמה מקומות, בשבחה של מידות התפוארות. בעל התפוארות הוא אדם שמכיל בקרבו קשת ענפה של מידות וועות. אבל הוא יוזע למזגן ולאחדן לחטיבה. כי תפארות' ממשעה, הניי שהברומניה הנוצרת ממיוזג הניגודים, לשליות אחת אחידם.

מנין אבל יidle אדם את הסגולה, לנוט את התכונות המונגdottes השוכנות בו, על מנת לצקת מהם כל אחד ימושב? רשותו אנוש כשלעצמם, ודאי אין מוסולות למוג תכונות מוקטבות, ולנווטן להליך של בנין והפראה. שפעמים תהא מידה זו פורצת, ופעמים שכגדה, והאותה תחרות את אשר הביטה חברותה. ועל זאת כמה, מנין ישאך אדם את יכולות לרטז את מידותיו שלן, ולהת לעת הצורן, מקום תחוללה לש כל בירוי.

מידותיו של הקב"ה: "א-ל קנא" (שמות כ ה). "נושא עון" (שם לד ז). אין המידות האמורות מחולקות או נוגדות זו את זו, אלא הן משלימות זו את זו, והן היינו הן!

פנחס עשה הרבה מעשים טובים, אולם הוא זכה למה שזכה רך בഗל קנאתו. והוא קיים את מה שאמור על הקב"ה (תהלים צח): "א-ל נשא היהת להם ונקם על עליותם." ומפרש רשי: "אל נשא - עון ישראל. היהת להם - בשבלים. נוקם - עליותם. משה ואחרון שמעו נא המורדים. שמואל על שלא הדrikبني בדרכך טובה, מות חזרו". הפסוק המדבר על רוב החסד ושפע אהבה של הקב"ה לישראל - "נושא עון ישראל" - אומר לנו, כי הקב"ה גענה בכם לкриיאת משה, אהרן ושמואל. יחד עם זאת, מזכיר הפסוק בצוותא, גם את העניין של "נוקם על עליותם" של כהניינו וקוראיינו. וההסביר, כי גם בנסיבות יש חסד ואהבה הרבה.

27 "זקמה" זה הביטוי החזק של מידת הדין, והנה בזקמה זו, אנו מוצאים את שפע אהבה של הקב"ה כלפי צדיק עולם, השומע ונענה לקוריאתם לשאת את עון ישראל. "בשעה שהקב"ה עושה דין בקדשו מותיר ומתעללה מותהلال" (זבחים קטו ב). אהבתו הרבה וקרבתו המיוונית של הקב"ה לצדיקים מטעמתם בעשיות הדין ובנקמה על עליותם. שתי המידות של "נושא" ו"נוקם", אין סותרות, אלא אדרבא, הן באות ממקור אחד של אהבה. ה' אחד. במקור של האחדות אין פירוד ואין סתירה. שתי המידות כאחת יונקו וממעין אהבתה. ה' אלא שבמדת הרחמים אהבה היא גלויה, ואילו במדת הדין אהבה היא מוסתרת.

בזקמה של פנחס היה חסד ושלום. החסד והורחמים והדין היו לאחד. ההתקבקות במדותיו של הקב"ה - "הוי דומה לו", מחייבות את האדם להדק בדרכו בשאלה תלך בד בעד עם מידת הדין. ייחידי סגולה יכוילים להשווות ולהדק בכב' מידות אלו. אליו זה פנחס נכה לכך, ואילו הדומים לו.

נאמר בתהילים (כא): "חסד ומשפט אשירה, לך ה' אומרה", ואמרו על כד חז"ל (ברכות ס ב): "אם חסד - אשירה, ואם משפט - אשירה". כמובן, על חסד קל ונעים לומר שירה, לעומת כך על משפט קשה לומר שירה. כדי להקשר את הלב שיאמר שירה גם על המשפט, יש צורך למדוד בעומקה ולהכיר, כי גם במשפט נמצא חסד ורחמים.

בדברים אלו יש להתעמק וללמוד, וביחוד ב"בין המצרים". את המנהגים המיוחדים של "בין המצרים" יש ללמד, וצריכים להרגשים. אבל נמצאים במשפט של החורבן לאפליים שנה. החורבן הביא בעקבותיו חורבןות וצרות רבות. מיום שרחרב בית המקדש אין לך יומן שאין בו קללה" (סוטה מ"א).

בימים אלו של "בין המצרים", אנו נזכרים בחורבן, ואנו חשימ עד כמה אנו צריכים להתחזק ולהצער עם חורבן הבית. וכמוובן שהמנהגים שאנו נהוגים ביוםיהם אלו צער ואבלות, הוא כפי פסק ההלכה. יחד עם זאת עליינו לדעת את דברי חז"ל (מוавה בראש"י) קידושין לא בבדה "איסתיעא מלחה", על הפסוק (תהלים עט א)"מוזמור לאסף אלקים באו גויים בנהלתק" - קינה לאסף מביעו ליהו ודרש כך שאמר אסף שירה על שכילה הקב"ה חמתו בעצים ואבנים שבביתו, ומתוודך הותיר פליטה בישראל. שאלא מלאך, לא נשתייר משונאי ישראל שריד, וכן הוא אומר, כליה זה את חמותו ויצת אש בציון" (איכה ד). הנה כמו רחמים וחסד העמים הקב"ה בדין. במקומות המשפט והנקמה, אנו מוצאים את הנושא העון, את החנון והרחום. והיינו, חסד אשירה, משפט אשירה - ממש.

29 "חיביב אדם לבך על הרעה כשם שאתה על הטובה" (ברכות נד א), כי אהבה רבה והאהבת עולם של הקב"ה לישראל, היא קיימת והיא מותבתה, הן במידת הרחמים והן במידת הדין. אחותה שורה במידותיו של ה' אחד.

דרא פנחס מערבות אסופה 24

אבל יש לנו לעורר בעיקר הדבר, שיטול הטרונייה והעדות על תורה המניעים שניתבו את פנחס לעשוה זה של קנות, ביטוא הכתב, בדף שיחסו אחר אהרון הכהן. לא סייר דברי ייחוס בעלמא נאמר כאן, אלא שבמשמעות הכתוב: "פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמותי", ככלול החדשה, מהין שאב פנחס את סגולות הקנות שמשימש בה אותה שעה. כאן למדתנו תורה, שמידותיו של זקנו אהרון, הם שאילפוו לפנחס הלכתא גבריאת ז. ומכאן סטם פיהם של מקטרים.

בש אבל לב המורוף בו-זמנית בעוצמה של עונה. לב המכפי עצמו עד גמירות לשלטונו הדעת, למלכות האמת. לב והוא מסוגל להפריש את סגולותינו, את החום האצורי בו, לכיוונים מנוגדים, וול ידי שניות כאחד לסלול נתיבת סלולה לבניין של קיימא.

ולב שאל אהרון שמה בגודלו אחיז, אכן נתן בו-זמנית ביטוי, לשתי התכונות החלוקות: לסעור החום המזוג בו ולאהבת בריאות נפירה, מחד. ועם זאת, גם לשפלות הענווה. לביטול השאייפות האישיות למורי, ואיפוסם המוחלט אל מול רצון הבורא ית'. אם קב"ה בירך את אחיז הצעיר על פניו, ומעאו רואיו מלכות שראאל יחוור מנגנון, אין אהרון מוצא בלבו שום סרך בدل הרגשות אחרית, בלבד מתחושה عمוקה של שמה בגודלות משה.

ולב שכחה, הפטוג לפני ולפנים בחסידות הענווה. בביטול גמור של האני, לאורה של האמו
- אכן מסוגל לחתת מוציא, גם למשעה של קנותם בגירותא, כאשר האמתה נזונה בסכנה. ולא בלבד
שאין המעשימים סותרים זה זהה, אלא שணיהם נובעים מאותו מזוז טוער עצמה. ולפי שהמעשיים
החשיבים, שניהם נוטו על ידי משוטי הדעת, על כן הם מוגשים וניעשים ייחודי, חסיבה אחת של
בניין והפראה.

וכאן גנוח לנו מהו כפתחו של אלום, להבין כיצד יקרה קנאותו של פגחס, ממידת השלום של אהרון.

אהבת הבריות וודיפת השלום של אהרן, לא נבעו ממנועים אישיים, ומתכוונות שה'אני' גורם. גם המידות שישותן במוגר וגשוש הלב, נבעו אכן מתקפה דעתו לרצון הבוגרת ית', ולא נוחהער בהן ניצוץ של הרוגש עצמי. ומאליו מובן מעטה, שבשעה שרצוין הברוא דרש הפעלה וחילוק שונה וצורת התיחסות אחרת, יכלה אהבת השלום והבריות של אהרן גופה, להפוך ללחמת קנאות גבירתא, ליטול רוחם ולהרוג נשיא שבט מישראל.

ולכן כהשוויל הרוחני דברו שפפקו בטහורת הנקנות של פונוס ומקורה: "ראיתם בן פוטי זה כי"; העיטה עלייו תורה בבריוו' "פנחס בן אלעוז בן אחרון הכהן". כאן למדנו הכתוב, שכחות השלום והקנות של אהרון ופנחס, לא ד' שאין סותרות כפי טבען, אלא שהן יונקות משאלימות אחדדי. כי 'האני' העצמי לא קנה שביתה, בשום אחות ממשי ההנאות הנראות בחילוקו. וכשם שהគונת 'שלום' של אהרון, היה נקייה מכל ריב של ביקוש למלא אחר הרצונו העצמי. כך גם קנוותו של פונחס. תגעוותיהם הנפשיות של הטהוא ונכדו כהדי, גרכמו והופרו בין הרצון האלוקי הטהור, והשתנו בהתאם. וממילא 'השלום' של אהרן הכהן, כמו הנקנות של פונחס, מוצות שתיהן את נושא בשווה, ב'ברית' שלום".

ועתה מישוב גם מה שתחמונו, מודיע ניתנה ברכבת השלום, שהוא מידתו של אהרון, אצל גנוחס דוקא. כי רק אצל פנחס, איגלאי מליה לא למפורע, שהשלום של אהרון היה שלם לא מום, נובע על כל החלקי מן הרצון האלוקין. דחא קמן, שבשעה שרצו שמים דוש ונטילת רותם,

באמת אמור, שזה עצמו הוא תורפו של ה'שלום' המציג את הכהונה והושורה על פנחים. וכך רואוון לכל השלומות הנדרשים, והוא שלום-בית פגמי בنفسו של האדם כשהוא עצמו. כל זה ה'אני' הפרטני מכוב ומניע את אורותוני, ואפשר שיהה ה'שלום' שורה בו ולו. כי מוגן בכוונתו הרוחב, סגולות שונות השוכנות בו, מנויות אותו כל אחת מהן לנטיות חולקות. והכהה הוא מסוכך בעצמו עם עצמן, כי בעוד מידה אחת מונתבת אותו להימין, וברותה מכוונות אותו לחשמאייל. וכן ענווה תולdot השלטת הדעת על ר' מא"ח אבירם, היא בדודה סטוגלת להשכין שלום ושלוח פגמיים. והוא עצמה ה'ቤית שלום' שנחופה והוענקה כאן פרושה לפנחס קנאת. וזה הדברים.

ואלה רוחיפה זו, צריכה להיות לעיניים לדרופטקי דאוריתא בכל מסעיהם. כל גנטיה נפשית, כל הרושג וכל תנועה ורוחנית, חיבטים להיות משועבדים כליל, על כל דקיות היבטיים ובוטויים, לרצון שמיים. לא מיבעה אש של קנות. אלא אפלו רצון אצייל בקיוש וחויר אחר שלום, אף הוא חייב להיות כפוף החלטת רצוניה של תורה. ומבנהו הוא כאמור, יכולת הנפשית לנוט ולשנות את הרושים מן הקצה, לפי דבר האלוקים במקומו ושבתו.

וכאן אנו מגיינים לסתור של דברים. המשמש באחת ממידותיו, איזו שתהא, הנה הוא מעניק פורקן, לייצור הקיטים התוטסים בז'. שאין רוחו של אדם שבאה מנוחתו, עד שיתן ביטוי לתכונות הנפשיות המפוכות בו, ויהילם בעולם המעשה. לא כן בעל מיזת ה'תפארת'. מי שזכה לגשב את אישיותו לכל חכונה רמה-МОפולגה זו, מבטל כעפרא דארעה את האני התהווושת-פנימי שלו. איהו לגורמיה, לאו כלום הוא. אבל הוא מפרק לשולותה של הזעט', את שלל התכונותין, ומונע את כוחותינו כולם, לפי זרישת הדעת ותביעת עבותות אלוקים כפי מקומה ושערתו. ההתקבשות המוחלטת של בעל ה'תפארת', לאמת המנהה מתחבת אותו, היא המורוממת אותו על פניו כל מערכותינו הטבעיות, ומעניקה לו שלטון מלא על מגנון סגולותין.

אם רגון, שני קברניטים ראשיים מונחים נתייחסו של אדפו: מהמו והלב. גם בעל התפארות' המשמש מגוון בחותם לבו הענוגים. אבל הוא מכפי אותם עד מרייא, לשולטונו של דעתך. וכיופו' בראשיות המנווהים למלחמות החטאות. הוא סודת של הענוגה.

האורות של האמת – כבר הארכו בהרבה מקומות, שעונה כנה, אין ממשעה תחושת אניות שבספלות. הכרה של חוסר ערך עצמי. שלב אנוון, אין בידו לשמה בכלום, ואין בכחו לפועל כלום. עונה אמיתית ממשעה, כיוף מלא של האדם, תכוונו וכל שאיפתו האישית, וביטולם הוחלטי לאנו

2 כוחה של עגוזו, הוא איפוא המסדר עליון ובו מתמאות הניגודים הנפשיים, והופכים למשעה
עבורה שלם, ודבר זה מבוטא בשופי בלשון הנביא:
הגדיך לך אדם מה טוב ומה ה' איזוקך דורך מכך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והעוזן
לכית שם את אלגוריך".
(פרק י. ז')

"עשות משפט", הוא ביטוי של מידת האנוש, שיסודה בעבור חזיה ריראה. לעומת זאת, חמידה של אהבת הצד, הנובעת על פלאי מעינות האהבה השופעת. שתיים אלו, הין ביטוי כלכנית חלקיקס ומונזיגים בוגש.ஆש החסד, נוטה מטבחו לעבודות מזונה. ובעל גבורות, לריראה, תוכנות הנפש הביטסיית, ודאי מטרות את האדם להפוך באחד מן הקטבים. בא כאן הנביא אגילן, מהו הסון עלייו מתגברים שני הקטבים הללו, ליחידה הרומונית מגושת אחת: "הכחנע כלם עם אלוקן" - זה סגולת הענווה, המתעלת את כחות הנפש הניגודים כולם, וורתמן המעשה העבודה בשלימותו.

שהחומר, הוא דל גאה. וכל המידות הטבעות באדם משעת יציריה, אם לא קייעו אותו אנדודים ויתחמס בנסיבות הדעת, יהיו כולם בטוי ל'אני' הגוף הגאוותן שבו. והוא ימשוך כל כוחותינו, על מנת להציג את שמו, וירמוס תוך כדי כך ימוגג עד דכא, כל העומד נגדו. ולא בדבר שום בניין בר קייא לא יגבות מותך מעשי. אלא שאף יהrosis הרבה מבנים קיימים בדרכו. אך ממשיפנו אדם את מלואו אז סוגלותו לשפטונו החחלטי של האמת - ישכיל לרטום אתognostichי, ולכך בהן בונטיבות של הפרדאות. וזה כוחה ומשמעותה של ענוה אמיתית.

לֵב שְׁשָׁמִה

והרינו חוזרים مكان אל הראשונות. עמדו תוהים וכוכב ניגוד המידות הקטבי, שטורה
וחוסת לזרעו של אחרון; רדיפת חסד ואהבת הבריות מחד, וקדונתו שבקנות עמווקה מאידך.
ותתבהאר לפנינו, שהצד השויה שבhem, התכוונה העשויה לתוצר ולאחד את הקנות הלו למיישה
חוות, והוא הלב החושש שכחינה עזה, אכן מסוגל הן לאהבה, וכן לעמשה של
ונאות גיבתא, וככונה זו, אכן מצאהנו בשופיacial אחרון כהנא: "רוואך ושםם בלב", ומכאן
כה להכוונה: "לב ששם בגדלות אחינו, לבוש אוירם ותומים, שנאמר [בחמת] (שמות כה, י): יהיו
לְבָבָבְךָ וְאַחֲרֹו".

אבל ביקשו הנהורה, כיצד אפשר, ששתי התוכנות הממגנורות הללו לא תסתורו זה לזו, ולא מהרנסנה האחת את אשר בנתה ריעותה? מוה הסדו המאחד את התוכנות הקוטביות הללו, מגבשם לחטיבת אוזיה אחת, שבטיותה הוא: "הנני נתן לך את בריתנו שלום"?

צלאר מה שנחלו כאן, הדברים מתחברים מלאיהם. בודאי אהבתם שלם, הינה תכונה
בנפש אדם שנוצר מלבנים של אהבה, כשם שהחitem הקפודנות היתה, הינה זו אופי של
עויה, הנושא לבן חם. ואפשר גם של סער יכול את שני הקטבים והמנוגדים הללו.
אתה. ואם יתן אדם זה ביטוי ללחמת טורוינו כלפי התעוררות ניטויין, יסתור מעשי זה לזה.
אא עוד, אלא שכם שקאנאותו היהורה עלולה לפחות לפוד עלמות, אף חיבת הבירויות השופעת בו,
ולולה להרים. שאהבתם שלם עשויה להנחות, לאפשר לתת ביטוי ומקום תחולה, לניטות של
הבן החבויים לבן ברומו.

וחבל העולה מרענן דברינו הוא שצרכ' כל אחד מישראל להיות חכם וכבר דעת לעצמו, לידע מה תישמש בכל מידה ומזה ובכל תכונת נפש ובאייה אופן להשתמש בהם לטובה, והוא של מהר בחיפזון לעשנות ואל יהיה נבღל אלא יחשבו ויבחן כל דבר האם להוציאו וצונו לפועל או לעזר ברוחו ולהימנע מן העשיה. וכאשר ישים נגד עיניו את המטרת העיקרית של מעשיהם דיבוריו ומחשבותיו יהיו רק כדי לעשות רצון הבורא י' בשלמות, ולא לשום כוונה אחרת כלל, אז יהיה בכוחו יכולתו לכלכל מעשיהם בצדק ובושר ולכלת בדרכ' השיר כראוי וככהן תמיד.

ובך מעיד הכתוב (מלחים קו ל-לא) 'ויעמוד פינחס ויפל וגו' ותחשב לו לזכרה', פירוש שהמעשה שעשה פנחים בעשיותך ומפטט עם החוטאים, נחשת לו לזכקה והצלת נפשות ממש, ולהעיר שלא נבעה פעולתו מתוך אכזריות חס ושלום אלא מתוך רחמנות שהפקה מידת הדין למדינת הרחמים לעזר המגפה ולהמשיך חסדים על העם.

ואיתא מהגר"א, כדבריו אליו, שנתן רמז בלשון הפסוק שנאמר (כח יא) 'השיב את חמתי כי מבית חמת' אותן' מת' חי', למד שהרגינה זו שהרג פנחים את החוטא בפני כל עם ועדה, לא היה מעשה הריגה להמית את החתי, אלא ההיפע עשה שעשה מעשה זרקה והציל את כל ישאל ממות לחים, וכך שנתנו רמז במחצית השקלה, שעל ידי הצד' שמרמו לזכקה המצלת ממות מפְרִיד האותיות מ"ת' ומקרב האותיות ח' בטיבת מחצית', וזה השיב את חמתי שליל ידי מעשה צדקתו השיב והיפך את האותיות.

ובכן יש עוד רמז בלשון הפסוק (שמות יי ט) 'יצוא הלוחם בעמלך מחר', שר'ת 'מחוי' מ'יצה חייבה ר'שות, כלומר שבערומומיותה מנסה מלך הוא היצר הרע חמץ לבלב את האדם שלא ידע מהי מצוה וחובה לעשות ומהי דבר הרשות שנדיית מפני חוכה ממש. ועל כך מהובי כל אדם לעמוך בלבולו ויהיה משילט את דעתו על מעשיו לדע בכל פניה שהוא פונה, איזו פעולה חוכה עלייו ויאזו רשות, ומתי ראיו להימנע מן העשיין, בן אוך ומתי ראיו להימנע מן העשיין,

וכך ידע להשכיל על דבר טוב איך להשתמש בכל מידה כראוי לה לתועלת עבודת ה' בלבד.

ובזה השכיל פנחים בן אלעזר שידיע להשתמש עם מידותיו באופן הרואין והיאות למצוון ה', ונרצה העניין בלשון הכתוב (עליל כה ז) 'ויקח רמת' בידיו כי מבית 'רמח' ר'ת רשות מצוה חיצבה, להורות שזו הייתה גודלו של אותו צדיק, שלשלט על מידותיו וידע מתי להניח את

6 תקדים

אה''

פירש'י בשם חז"ל וויל, לפי שהיו השבטים מכוונים אותו הראותם בן פרוטי זה שפיטים אבי אמרו עגלים לע"א והרג נשיא שבט מישראל לפיכך בא הכתוב וייחסו אחר אהרן (סנהדרין פב ע"ב, ע"ל).

יש להזכיר, הלא ראו כולם בעיניהם שرك בוכותו ניצלו והמגיפה נעצרה, והנה עוד הם מעיים להשיב לו רעה תחת טובה, ולבוזו בטענתה הכל שהוכחה לעין כל שאין בה ממש, אמתמה.

ויש לומר (כך שמעתי בשם הסכא מסלבודקא וצ"ל), שהערכה נכונה על מעשים אם אכן טובים או ח'ו להיפע, אינה עפ' החוץאה של המעשה, אלא אך ורק לפ' הנסיבות העשה. כי כל מעשה ופעולה נמדד לפי שורשו, דהיינו מה היה השורש ההסבירה אותו לעשות את אותו מעשה, ואם הכוונה טוביה, הרי זה שזה מעשה טוב, אך אם יודעים שאדם הורג מישחו אחר - גם אם זה מישחו שיש אכזרה להרוגו - אך הוא עשה זאת מהתהגה גינויו אישית, וראי שאפשר לבזותו כל כק'.²²

3

זה מה שאמרו השבטים, נכון, פנחים אכן עצר את המגיפה, אבל אליו זה לא שייך.²³

וע"ז השיב הכתוב - "פנחים בן אלעזר בן אהרן הכהן", פנחים היה כילו נקיות, הוא עשה את זה מאותו שורש של רדיפת השלום, ואדרבה זה היה על פי החינוך שקיבל אצל אהרן.

ואיתני ביאור נפלא שאמר הגה"ץ ר' נהום זאב זיו זצ"ל (בו של הסכא מקלה), וז"ל, אמרו חז"ל, "צדיקים יצר טוב שופטן" (ברכות סא ע"ב, ר"ל), כל מה שם עושים הוא מצד היצר טוב, אבל רשותם כל מה שם עושים עווים אפיו הדברים הטובים, יצה"ר שופטן, וזה הם עווים המעשימים הטובים גם מצד היצר הרע, כי מי שהוא חוליה ר"ל ויש לו חום גבוה, הוא מסוגל להרים משא כבך, אבל לא מתוך כוחו הטבעי, אלא מתוך חום. כך יכול האדם לעשות פעולות גדולות, אבל מתוך חוליה ר"ל. כי מי שהוא

משה

פרשת פינחס

38 שאלות

למשל נגוע במחלה הכלוב, יכול לבצע גודלות לשם כבוד. אבל אין זה ערך, מתוך שווה בא מתוך חוליה - מתוך חום ר"ל. העיקר לטהר את הלב, שהמעשים יהיו באמת ובכונה לשם שמיים.

וזוהי אימרותו הנוקבת של בעל חידושים הרויים זצ"ל "יכול מעשיך יהיה לשם שמיים", אפיו ה"לשם שמיים", יהיה לשם שמיים, עכ"ל.²⁴

39

22. ובזה יש לבחור את הפסוק בספר שמוט (א-כ"א) "יזה כי ידאו המילוט את האלקים, ויעש להם בתים". וכארורה היה ידוע שהכתבו יודיעו כי שכון היה על מעשיה הגדלה המופלאים שעשו, ומדובר ראתה תורתה לנכון להציג את יראת השמיים שהיתה להן.

וון הן הדברים שנتابקו רם מעלה, ששורש המשועה וכוונות העושה, הם קובעים את המשיבות המעשה, ואם לא שיעשו זאת מחותמת יראת שמיים אלא מחותמת ליבך נאמ בשביב רצון עצמי לדאוג לאומה שלהם שותמי גזלה וזקקה וכדו'ין, חירות שלא היהת מעשיהם החשובים כה גזלה, ولكن הדגש התורה את מה שהוא הבסיס למעשים גדולים ועווים אל.

23. כשדברים בפרשנה זאת אודות נקיות המחשבה של פינחס ב"קנאו את קנאתי", הנה, יסוד הניח לנו ה'ר' ישראל סלנטר זצ"ל "א מענטש זאל ניט וועלון, אופטאנן אופטאנן און נאקטאנן, נאטור טאהן". ובאיור ענין

בקשת "אופטאנן" הוא, שבטענו האדם, שבכל מה שהוא عمل בו הוא משותוק לראות הגשמת פעולתו תיקף, ותמיד מביט לראות את פועל היוצאה של מעשינו, שלל ידי זה ירגיש כאילו הוא זה שakan עשה את אותו ענין. ואדם אינו מרגיש ספיק אם הוא לא חש שakan התוצואה מותחנת למשענו.

(כח י) "שהפכו בנותיהם לזנות כי
לhattotkhem achar puro".

זה בעצם מהלך הפוך מהרגיל, שבדרך כלל מציינו (סהדרון סג ב): "ירענן היו ישראל בעבודה וזה שאין בה ממש, ולאעבדו בעבודה וזה אלא להתרה להם עיריות בפרהסיא", "שהיה יצירן תקפן על עיריות, אמרו: נפרק כל על תורה מעלינו ואל יוכיחנו על העיריות" וכו' (רש"י). זאת אומרת שבuczם היה מוחאים לעיריות, אבל הידיעה דאית דין ואית דין מונעתם מלדור אחריו לכחים ועיניהם, על כן עבדו עבורך זהה לפroxם מעלהם על התורה ועל האמונה, ושוב לא היציקתם רוחם ומצפונך בעית שבאו לידי עבורה. הקירות באמנות הבורא ומנהיג את העולם; הספקות והפקופיקום בהשגתנו יחבר בכללות אן לפחות בפרטיות, מתוך דמיון מיטה שטהדור עינים מראות ברע מעלים עין מסוררים, זה מה שנanton לנפש הישראלית אפשרות גישה לעבריה. כך הוא הסדר

הרגיל של עברי עברית זנות רחל, לשורשה בהרורי כפירה.

אבל כאן אנו ונגשים בסדר הפוך, שעיל ידי הזנות באו לידי חטא עבורה זורה, שאילתה אפשרות להבאים לכפור באקלוי ישראל ולהשתנות לפעור אלא על ידי שהחטיאו אותם תחלה בבנות מואב.

על פי ההבנה הפשוטה רואים זאת כמשמעות טכני בלבד, "מןני שהזנות יצר הרע שליטה בו ואין לתהמו היאר נשלו בה ישראל, אבל העבודה וזה היאר נשלו בה? לפיכך אמר שלל ידי תוקף יצר הזנות הוכרחו להרעם להן בכל מה שהיו מבקשות מהם" (מורוחי במודר כה, בעיתות משה ואთנן בפסוק ואתם הרכבים). אך כבר הרגענו בדרכם לימודנו, שאחרי לימוד הפשט פשטו ולהעמיק בהבנת העניין, מתוך רוחם של אנשי דעה בני דור המודר, שלא שוטים היה להתרדק

בעבודה זורה מאוסה שאין בה ממש רק לצורך מילוי התואחות הנבוצית, ובווארא שגן תעוז אחריה ברעיון ובמחשבה, אלא שלא היו בהם ידי טעות זה לויל' שנכשלו בתומאת עיריות שגורמה להם סילוף הדעת.

ואיתא בספרים הקדרושים י" שעובדת זורה של פעור מושחת ביירור במדרת הגאות. ויש להסביר, דרבוואר בספריו מוטר שבבית הכסא יכול אדם להחבות בשפהו (עין משנה ברורה מה), וכו' וכמבוואר בתנא דבר אליו (ווטא פרק 2): "בשבועה שנכנס לבית הכסא אומרים לו: ראה דרכך כדרכי בהמה", ווהוא דבר מואס על כן לא מתגאה ולא תחטא" (פירוש זיקוקין דנורא).

"הקול קול יעקב", וכמדרשו (ב"ד טה כ): "בזמן שקולו של יעקב מצוי בבחתי כנסיות אין הדים ידי עשו". וכן לא יכול להם.

בתוך הדברים הזרנו שבחיות ואומנות הפה מיוסדת על יech הפה, צרייך לעמוד בחפלה מתוך הכרה שגמ' כה אין לך. ועל כך יסדו חז"ל (ברכות ד ב) לומר במחלת החפלה: "ה' שפתוי תפתח וכי גיד תhalbתך" (תהלים נא י), לגלוות שאנו מעצמי. וכל עין החפלה איינו אלא לעמוד ולגלות דעתו ולומר: "אני יכול", להשליך יתבו על ה' בכל מכל כל, ולהשתנות לפניו בכפיפות קומה וכՐע'ת ברך מתוך ביטול וכינעה מוחלתת, "רבון כל העולמים ואדוני האדונים... מה אנו... מה ישועתנו מה כוחנו מה גבורותנו" בಗשמיות וברוחניות.

וועל של עתה באתי, להרחב הביאור בנקודה זו שגמ' בכח החפלה צרייך זהירותمامה "כוחיו ועוצם ידי עשה לי את החל הזה".

סוף דבר הכל נשמע, דיסוד כח החפלה הוא הביטול וההכנעה מתוך הכרה באפסיות ערך הכה האנושי. וידיעת ההפכים אחת, שהתגברות הטומה נגד התפלה היא בכך הישות והగאות. ומומצא דבר אתה למך שם בחור החנית והרומח של פנחס עמד כתהפלה שלו, אין זאת אלא בגלל שמכלל "זיכיינו במעליהם" נמצא עון הישות היפנית, ועל ידי "ויעמוד פנחס ופלל" מתן הדבר, ובכך השיב את חמתי מעלה בני ישראל. והדברים צרייכים תלמוד ובאיור.

לכואורה כפי הנראה מפשטות ממשמעו הלשון עירק עצתו היתה להכשילים בונות ובודך אגב נשלו גם

בעבודה זורה, י' אמן נעים זמירות ישראל במזמור דידן לא הוציא חטא הזנות, כי אם (תהלים קו בח): "וצמדו לבעל פעור ויאכלו זוחי מתים", ומבאר המלבי"ע דבതורה כתיב (CMDR כה א-ז) "וישב ישראל בשטחים ייחל העם לזרות אל בנות מואב ותקראן לעם לזובי אליהן וגוי" ויצמד ישראל לבעל פעור - שמה שנצמד לבעל פעור לא היה מצער עצמו ומצד המינות, רק שbao אלו על ידי תאות הזנות אל בנות מואב, ועל ידי זה קראו להם לזובי אליהן, ועל ידי זה נצמדו לבעל פעור... פה ספר מן המאתור אל הקודם: "ויצמד לבעל פעור" וזה בא על ידי שאכלו זוחי מתים, וזה בא על ידי זיכיינו במעליהם' שזנו אל בנות מואב וכו'. ויש במשמעותה המכשול הייתה עבורה פעור, כאשר הזנות עם בנות מואב משמש רק אמצעי לך. וכן מפרש רשי" בפרשנינו

ברם, לא כן הדרך הרואה בעבודת ה הטהרה, כי על האדם לעשות מצוותיו ושילוחו בשליח פשוט שאן לו שום חלק בתכליות, אלא הכל עשה ממש שזה רצון ה'.

42 מסילות לבבב

ההמעשה שמצויר בארכיות בפרשtiny. אבל לפ' המבוואר בחוז' שהכוונה על חפלה (ברכות יב) כי אין עמידה אלא חפלה שנאמר ויעמוד פנחס ויפלל" (וע"י סנהדרין מו א, אור זרוע הלכות חפלה ימן קה, בא רגולת מהר"ל הבהיר הרבעיע), וכן הוא בתרגום שם; "זעם פנחס וצליל", אם כן גילה זהה הכתוב חלק ה'מלילא' שלו בנוסח חלק היעובדא' שמצויר בתורה, ולא עוד אלא שימושם הדרבים שם שכוב היתה עירק פועלתו, דעל ידי אשר "ויעמוד פנחס ויפלל" ווועזר המגפה". וצריך לבאר מה עניין חפלה בכאן, ואיך יש בכך ממש משקל נגר בזזה לעומת זה העומת מישראל על דבר פעור והמגפה נצראה?

הנה נתבאר שם דיש 'פה' ויש 'כח הפה', כח הפה פירושו שאינו בא אלא בכח זה בלבד, באמצעותו שלימה אין לו אלא כח החפלה והבקשה מאת אדון כל המעשים ית"ש, ושוא תשועת אדם, ובעמדו להתפלל כולם ומボוטל בידיעה ברורה שאין לו שום דבר זולת מה שמקבל מהבורה ומנהיג כל הבורים כרצינו, מתפללה לעניין כמו כן דלית ליה מגיריה כלום" (וזהר ח"א קשם ב). לעומת זאת זה יש חרבי' ויכח החרב', כח החרב הינו הסמיכה בכך עצמו וברובו לעירכו.

זאת אומרת שבפועל אפשר לשלו' חרב' עם 'כח הפה', דהיינו כשבאו מתוך הכרה של (זהלימים מד ו-ז) "בר' צריינו נגוח בשמך נבוס קמינו, כי לא בקשתי אבטחה וחרבתי לא מושענני". מאידך אפשר לבא בפה' כזו כרוכן בכה החרב', דהיינו כשרואה בפיו כה עצמו לבך או לקלל.

בדבר זה היה טעם של זקיין מואב. דהם ידרו סטודה של 'כח' הפה, בפה' אך לא ידרו סטודה של 'כח' הפה, לפיכך חשבו להביא נגדים את בלעם שאף הוא כהו בפיו, אבל הוא בא באמונות הפה ככח עצמו לא תולות בכה הבוואר ית"ש, שכן לא ביטל את רצונו מפני רצון. והוא בקידש הזדמנות לעשות השיתית, אדרבה בקידש הזדמנות רצון של מעלה בכיבול כרצינו, באותו רגע

באפו של שעת זומו, ונמצא שגמ' בפה ראה עניין של כוחו ועוצם ידו. בפועל אמם בא בפה אך 'כח' בא עם הדים, והרי זה בכלל (בראשית יב כב) "הדים ידי' עשו" שהם בטלים ומボוטלים בזמן אשר

ומודעת זאת (ספר יצירה א ב) שברית הלשון מכון נגד ברית המעו"ר, "ויבן להפליא על פי האמור שע"ד פגם הכרית נהרס קומת הקדושה, ומזה בא לידי גבורה לאב רטומה היפוך ממדת ההכנעה דרכ הפה, ואינו יכול לעמוד בתפלה כרת כדלים וכורשים. ועל ידי קנאותיה דפנוש נתקנו על מכונם כח שני הבריות גם יחד.

122 ANI MAAMIN R. Shlomo

From the choice of wording in both versions of this Ikkar, it is clear that the emphasis is not on the necessity to daven to Hakadosh Baruch Hu. That's a given. The directive here is to direct our prayers to Him alone: Ensure that the conversations you have when you turn to a Higher Being are focused on the correct address, and limit them to that address alone.

Clearly, this Ikkar is not addressed to an atheist or to a person who worships something other than Hakadosh Baruch Hu. It is addressing someone who believes in Hakadosh Baruch Hu and already turns to Him in prayer, cautioning him to avoid bringing any other entity into that relationship. Talking to Hakadosh Baruch Hu is not enough. Our relationship with Him must remain exclusive.

The reason people opted to go the *avodah zarah* route now begins to seem less confounding. A person contracts a devastating illness. In his mind, there are two choices of how to proceed: He can turn to Hakadosh Baruch Hu, or he can appeal to his local *avodah zarah*. If He turns to Hakadosh Baruch Hu, he might get a rather discomfiting response. After all, Hakadosh Baruch Hu would never cause one of His children pain needlessly. The illness might be a wake-up call to do *teshuvah*, and make difficult corrections to one's life. It might be a challenge for the person, forcing him to rise to the occasion by finding and developing strengths that lay dormant within him. In short, resolving the issue will often require serious work. The other choice would be to seek immediate relief by turning to *avodah zarah* — problem-solving with no introspection necessary. This was the catalyst for adopting a conflated belief system.¹ People's belief in Hakadosh Baruch Hu was marred by their inability to face the message behind their

difficulties, and instead of stopping to consider the root causes, they sought quick-fix solutions to these problems. *Avodah zarah*, then, was the outgrowth of the drive for gratification unaccompanied by the willingness to stand up to challenges and grow from them.

a merit for salvation, and travels to *kvorei tzaddikim* and other holy sites to give his *tefilos* added potency.

Yet while these interventions are certainly noble, we must understand clearly that nothing and no one other than Hakadosh Baruch Hu Himself holds any capability to alter a situation. He maintains full and absolute control, and has never relinquished any of it. Nothing, and no one, can force His hand. The traditional strategies that we employ in times of misfortune can, if utilized properly, bolster our case, adding reasons for Hakadosh Baruch Hu to ameliorate whatever issue we are facing. Yet they are nothing more than advocates standing on the sidelines. Ultimately, it's all about you and Him. There are divergent approaches in halachah as to how and whether requests may be made of non-physical entities, such as *malachim* and departed *neshamos*, but all agree that the supplicant must always know clearly that his petitions are addressed to Hashem alone.

את בריתך שלום 49
על כן עמד לנו בוגדרו פנחס בכה הקדושה, ו"וימער פנחס ויפל". הגם שלא נמצא מפורש בפרשינו שעדכ בתפלה, הרי הוא מכובא שבעמישיו לעkor ולבלט טומאה המואבים וההוראים העמיד על מכונו כח התפלה של ישראל שאין כוח אלא בהפה, והוא זה היה תכלית הפועל יוציא מעשה קאוורו.

ヶ פיבר ברין הוא שיטול שכרו: "הנני נתן לו את בריתך שלום", פנחס זה אליו (חורים יונתן כא) מלאך הברית. מודה כנגד מודה על שתיקון פגם הברית שהיה בישראל. ט

והנה באו הלו ועשו עבודה נכבד מזו
שהאדם פורע עצמו ומתרין, לסלק מהה כל עני בושה וכלימה ושפלות, ומילא אין בכך סיבה לעונה והכנה.

ואיך עלתה בידם להביעו עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה לידי טעה גס נבואה כוה, על ידי שהחתתיו ואחות בטומאה עורי שכופי קומת האדם

בקדושה, ומילא נגבה קומתו בטומאה להגדיל ישותו ולהאמין בכוחות הנוף, ומvero הירירות וגאות הרוח אינו מסוגל לראות בגופו שום דבר בזוי ומשוקן, אף התרוז ריעי מהפך לעבודה מכובדת.

מעתה זכינו לדעת ולהכיר. בחמתנו להרע של בלעם הרשע, אחדרי שקרא לו בלך ונרגלה קלונו שאין לו כח הפה, ואינו יכול לעמוד נגד ישראל, ביחס לפחות לקלקל ולגרוע גם כח הפה שי עם ישראל, לסלק מהם ממד ההכנעה והבטול ליציר בריאות, וזה על ידי שה להשלים לננות אל בנות מואב ומכן להצמד לבעל פעור בטומאה כוח ועוצם ידי.

Moreover, people in distress will often embrace all sorts of omens, *segulos*, or random acts that can ostensibly help bring about a cure or remedy. Truthfully, there is a time and place for *segulos*, and there is merit in many of the other wonderful practices that are out there. When and if properly sourced, these are Torah-approved and at times recommended. Oftentimes, however, they can cloud our perspective. We become convinced that the *segulah* alone is the perfect salve for what ails us: I have a problem, I perform a *segulah*, and presto, problem solved. Such an approach is indicative of a basic error in reasoning. We are hyper-focused on the problem and the practical methods of ameliorating the issue: How do I get rid of the sickness? How do I find a job? How do I solve the shidduch crisis?

¶ Stop. Are you seeing the bigger picture?

¶ There's a root cause behind every problem. The problem is Hakadosh Baruch Hu's means of calling out to you. He loves you tremendously, beyond any human concept of love, and if He is sending challenges your way, it can only be for your own good. Is it a call to *teshuvah*? A call to growth? Sometimes it's tough to tell,

but the first step is realizing that the difficulty has a tailor-made purpose. One thing is certain: Hakadosh Baruch Hu cares for us to a degree we cannot begin to comprehend, and He most definitely did not cause us pain in order to inspire us to wear a red string or march around a *kever*. Yes, *segulos* and *berachos* have their place. When deemed proper, they fall under the heading of *hishtadlus*, efforts we may or must invest in our quest to deal with challenges. If we align our efforts with the Torah's guidance, that will certainly serve to improve our situation. But these forms of *hishtadlus* are peripheral, not a replacement for focusing on what Hashem is trying to tell us.

Motrin may provide pain relief, but it won't perform the root canal that will put an end to the pain and save the tooth. You are allowed to seek relief, but think big. Think deeper. Think about why you might have been put in this situation, and how you can use it to grow.

¶ Don't focus on the problem. Focus on the One who sent it. Talk to Him. Listen to Him. Grow.